

Beskyttelse, der ydes Brændevinsbrænderne, ikke er saa høi, som jeg en Gang tidligere har anslaaet den, kan det dog ikke negtes, at denne Beskyttelse andrager nogle Millioner Rbl. om Aaret. Det kan vel bemærkes, at den ikke i sit fulde Omsfang tilflyder de Personer, til Fordel for hvilke den er etableret. Dels er det nemlig af Vigtighed for de Paagjældende, at holde udenlandsk Konkurrence ude; dels kan indenlandsk Konkurrence virke til, at de ikke kunne drage den fulde Fordel af Beskyttelsen, og dels har denne virket til at fremkalde Industriegene og Tilvirkningsmaader her i Landet, som ikke kunne betale sig uden Beskyttelse, men desuagtet kan hele Beskyttelsen anslaaes til at virke til Ugunst for Forbrugerne med et Beløb, som andrager nogle Millioner om Aaret. Dette Beløb kommer ikke Staten til Gode; men det bidrager tværtimod til at formindste Statskassens Indtægter, og det rammer Forbrugerne til Fordel for enkelte Medborgere uden dog i tilstrækkelig Grad at komme disse virkelig til Gode. Dette Beløb repræsenterer altsaa tildeels et ligefrem nationaløkonomisk Tab, og det er i sin Helhed en Uretferdighed, idet det medfører en Beskatning af alle Borgere til Bedste for nogle Enkelte. Det maa derhos særlig indrømmes, at dette Beskyttelses-system ikke er paa sin Plads, naar den paagjældende Industrien udøves af ganske Enkelte, eller naar den endog er gaaet over til Selskaber, der staa uden Konkurrence her i Landet. Ligeledes maa det, naar en Industrien er kommen saa vidt her i Landet, at man ser den ene Fabrik, det ene Etablissement, der arbejder i den, opvoxe efter det andet, erkjendes, at det er lidet retfærdigt og lidet forsvarligt at tillade, at et nyt Etablissement, som ikke hidtil har nydt godt af Beskyttelsen, tilegner sig denne Fordel, ligesom det ogsaa er lidet heldigt, at der her i Landet opstaa saadanne kunstige Fabrikationer, der enten ikke kunne opstaa uden Beskyttelse, eller som opstaa for at drage en Fordel af Beskyttelsen, hvorpaa de ikke kunne siges at have noget virkeligt Krav. Derfor anser jeg det for meget vigtigt, at det Skridt, som Regjeringen gennem flere Samlinger har gjort for at bringe os bort fra Beskyttelsesystemet, ikke nu bliver opgivet paa Halveien eller udjat i en ubestemt Fremtid. Det er dernæst bekjendt, at vor nuværende Forbrugslovgivning rammer Livsfornödenhederne paa en Maade, som ikke kan anses for at være stemmende med sunde nationaløkonomiske Grundsætninger, og at den navnlig i social Henseende maa betragtes som uheldig. Allerede Regjeringens første Forslag gjorde enkelte Skridt til at hæve Tolden paa Gjenstande, som maa anses for Livsfornödenheder af første Rang, og Regjeringen er nu efterhaanden gaaet videre i den Retning, hvori Folkethinget for 2 Aar siden gik ved sine Beslutninger under 2den Behandling af Toldlovsforslaget.

Seg har i det Væsentlige sluttet mig til de Grundsætninger, der den Gang levede Folkethinget; men jeg er dog i det Forslag, jeg her har stillet, ikke gaaet saa vidt; jeg har i det Hele taget ikke turdet gaa saa vidt med mine Forslag om Nedsættelser, idet jeg har stillet mig paa et andet finantzielt Standpunkt end det, hvorpaa Folkethinget den Gang stillede sig, forbi jeg ogsaa i den Henseende vilde anse det for heldigt, om vi kunde komme til en Toldreform. Det er disse tre Aarsager, der medføre, at det vistnok fra flere Sider maa anses som ønskeligt, at en ny Toldlov udkommer. Man kan have forskellige Meninger om disse forskellige Momenter; medens Nogle anse eet Moment for det vigtigste, er der Andre, som anse et andet derfor, men det maatte dog fra enhver Side betragtet anses for uheldigt, om de Bestræbelser for en Toldreforms Gjennemførelse, der nu i tre Samlinger ere blevne gjorte, skulde blive standsede paa det nuværende Standpunkt. Der er saa meget mindre Aarsag hertil, og der er saa meget mindre Grund til at være betænkelig og ængstelig i den Henseende, som Toldindtægterne i Forsøbet af disse Aar have været i en meget stærk Stigen. Vi se, at Toldindtægterne siden den Tid, da det første Toldlovsforslag blev forelagt, nemlig i 1871—72, og til det Tidspunkt, hvorpaa vi nu befinde os — jeg taler kun om Indtægterne af Indførselstolden — ere steagne med $3\frac{1}{2}$ Millioner Kroner, og i det Hele taget ere Toldindtægterne siden Krigen steagne fra 6,100,000 Rbl. til et Beløb, der i indværende Finantsaar kan anslaaes til omtrent 9 Millioner Rbl., hvilket vil give en Stigning af omtrent 50 pCt. En saadan fortsat Stigning og Forsøgelse maa i Virkeligheden formindste den Ængstelse, man ellers kunde nære ved at røre ved Toldindtægterne, og der er, saa vidt jeg kan se, ingen Grund til at frygte for, at de Aarsager, der have fremkaldt den stadig forøgede Stigen, ville aftage eller forandre sig. Jeg skal imidlertid ikke nære for driftige Forventninger i saa Henseende, men jeg skal simpelthen gaa ud fra, at Forholdet vil blive nogenledes, som det nu er, og at Stigningen kun vil foregaa i et noget jævner Forhold end hidtil. Naar man gaar ud herfra, tror jeg, at man ved en Toldreform, som er indrettet paa den Maade, hvorpaa jeg har indrettet mit Forslag, vil opnaa, at Statsindtægterne ikke ville blive formindskede i nogen væsentlig Grad, uagtet mit Forslag medfører en Nedsættelse til et Beløb af $1\frac{1}{4}$ Million Rigsdaler; jeg skal nærmere tillade mig at begrunde dette. Jeg tager, som sagt, ikke noget særligt eller i alt Fald ikke noget overveiende Hensyn til, at Stigningen skal forfattes paa samme Maade som hidtil; jeg venter kun en betydelig ringere Stigning. Jeg skal mindre om Virkningerne af den sidste Toldreform af 1863. I Finantsaarene 1858—63 udgjorde Kongerigets forholdsmaessige Andel af Indførselstolden omtrent $3\frac{3}{4}$ Million